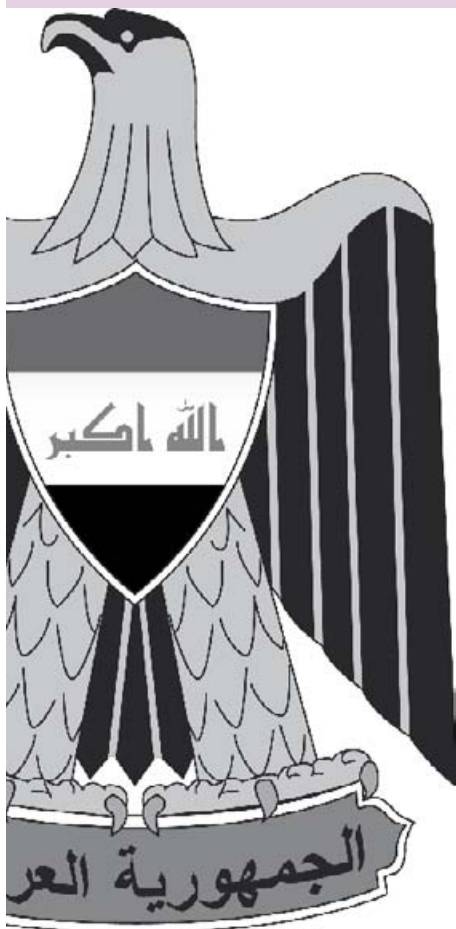

Antoni Segura
catedràtic d'Història Contemporània
i director del Centre d'Estudis Històrics Internacionals de la UB
segura@ub.edu

ELECCIONS

L'Iraq: entre l'esperança i la violència

El març passat tenien lloc les eleccions a l'Iraq, però fins el moment encara no sabem qui encapçalarà un govern que haurà de posar ordre i reconstruir un país un cop aquest estiu es retirin els EUA i els seus aliats. I és que retornar l'estabilitat a l'Iraq no és una tasca fàcil, ja que les guerres, la dictadura del partit Baas i l'ocupació han portat a la destrucció de l'Estat, incapaç de respondre a les principals necessitats dels iraquians —seguretat, sanitat, educació, electricitat...—, als enfrontaments comunitaris i als atemptats que colpegen la població. I tot amb un descens brutal del nivell de vida, la proliferació de màfies, uns elevats nivells de corrupció i la presència —avui disminuïda— d'Al Qaida.

És molt difícil aventurar si l'Iraq serà una democràcia plena, el motiu argüït pels neocons per justificar la invasió després que no apareguessin les armes de destrucció massiva i les connexions amb el terrorisme internacional. Els obstacles que ha de superar no conviden a l'optimisme. I en tot cas, la transició està sent lenta, difícil i amarada per la violència.

Les primeres passes es varen donar sota el virregnat de Paul Bremer quan es constituí el 2003 un Consell de Govern format per 25 iraquians sota la tutela nord-americana. El mandat de Bremer donà pas a un govern provisional amb la representació proporcional de les diferents comunitats ètniques i religioses sota la presidència del xiïta Iyad Al-lawi, dirigent de l'Aliança Nacional Iraquiana (ANI), partit integrat per antics membres del partit Baas i de l'exèrcit oposats a la dictadura de Saddam Hussein que des de 1995 tenia seu a l'exili d'Amman. La seva missió era la de convocar eleccions i donar pas a un executiu escollit pel Parlament. Aquestes tingueren lloc el gener de 2005 amb una participació del 60% a pesar de la crida a no participar dels líders sunnites —i d'Al Qaida— i de la violència que sacsejava el país. El retraïment sunnita deixà un parlament descompensat que seria l'encarregat d'elaborar la Constitució i que proclamà al kurd Jalal Talibani com a nou president i Ibrahim al-Jaafari, líder de la coalició xiïta Aliança Unida Iraquiana (AUI), que fou

l'opció més votada, com a primer ministre. Finalment, l'octubre de 2005, el iraquians referenden la Constitució (79% de vots afirmatius) i el desembre, l'AUI obté de nou la victòria i el seu nou líder, Nouri al-Maliki, és escollit primer ministre d'un govern d'unitat. En aquesta ocasió, els dos principals partits sunnites obtenien una millor representació, ja que els líders religiosos i tribals no només s'havien desvinculat d'Al Qaida, sinó que la combatien amb l'ajuda de les tropes nord-americanes.

El govern d'al-Maliki fou el de la normalització política, en la mesura que aquest adjectiu pot aplicar-se a l'Iraq, és a dir, del reconeixement internacional, de la formació d'unes noves forces de seguretat per combatre el terrorisme i garantir l'ordre, de la negociació de la retirada de les tropes dels EUA, de la lenta reconstrucció de l'Estat i de les institucions... I arribem així a les eleccions d'enguany. Dels resultats es desprenen tres conclusions:

1. La participació, sota una nova onada d'atemptats, ha sigut notable, arribant al 62%.
2. El vot comunitari segueix sent fonamental, amb l'excepció parcial del Bloc Iraquià, l'actual partit d'Al-lawhi de tall laic que aplega una majoria

xiïta però ha obtingut part del vot sunnita.

3. El nou govern depèn d'unes aliances difícils. Al-Maliki —després que la Junta Electoral hagi ratificat els resultats un cop resolta la seva sol·licitud de repetir el recompte— ha bastit una coalició parlamentària amb l'Aliança Nacional Iraquià, aconseguint una majoria de 129 diputats i es disputa amb Al-lawhi el dret a formar govern.

No obstant, sembla albirar-se un esclatxa d'esperança a l'Iraq després d'aquestes eleccions i de la presumible retirada de les tropes nord-americanes. Però tanmateix, el pes del vot comunitari i religiós encara posa límits a allò que podríem considerar una democràcia plena. ◀

	Vots	%	Escons	+/-
Bloc Iraquià (àrab laic)	2.849.612	27,72	91	54
Aliança per l'Estat de Dret (àrab xiïta)	2.792.083	24,22	89	64
Aliança Nacional Iraquià (àrab xiïta)	2.092.083	18,15	70	-35
Aliança del Kurdistan (kurds)	1.681.714	14,59	43	-10
Moviment pel Canvi (kurds)	476.478	4,13	8	8
Aliança Unitat de l'Iraq (àrab sunnita)	306.647	2,66	4	4
Front d'Acord Iraquià (àrab sunnita)	298.226	2,59	6	-38
Unió Islàmica del Kurdistan (kurds – sunnites)	24.372	2,12	4	-1
Grup Islàmic del Kurdistan (kurds –sunnites)	15.253	1,32	2	1
Altres grups minoritaris	61.153	—	8	6
Total (62,4% del cens)	11.526.412	100,00	325	